

Čtení: Jer. 3, 19 – 4,2

Text kázání: Žalm 121

Pozvedám své oči k horám: odkud mi přijde pomoc? Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi. Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, nedříme ten, jenž tě chrání. Ano, nedříme a nespí ten, jenž chrání Izraele.

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce, ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.

Začnu zážitkem mého tatínka, který mám od mládí spojený právě s tímto 121. žalmem: Byl duben 1945, blížil se konec války. Tatínek byl jako evakuační komisař brněnského ředitelství pošt vyslán na poštovní úřad ve Frýdku – Místku, aby dohlížel na evakuaci a plynulé přesuny důležitých materiálů a cenin, z okolních pošt. Město bylo ostřelováno kulomety, trvaly nepřetržité nálety. Všichni obyvatelé, včetně zaměstnanců pošty, spěchali do krytů. Tatínka v krytu hotelu, kde bydlel, vyhledali ozbrojení příslušníci SS, odvedli ho na poštu a chtěli zajistit telefonní spojení se svým velitelstvím. On jim to ale ve vylidněné poště, bez telefonistek a vedoucího provozu, nemohl zajistit. Když to SS viděli, vztekle poštu uzavřeli a vedli ho mezi sebou za město, kde měl být zastřelen. Procházeli liduprázdným náměstím, nad hlavami létající střely. V této chvíli největšího ohrožení se tatínkovi vybavila slova 121 žalmu, tehdy v kral. překladu "pozdvihuji oči svých k horám, odkud by mi přišla pomoc?" Zvedl skloněnou hlavu k nebi a jeho pohled zachytil v protějším domě ve 2. poschodí postavu za oknem. Poznal v ní poštovní úřednici, telefonistku. Rychle oznámil svým průvodcům, že tam je žena, která by telefonní spojení mohla zprostředkovat. Zavolali ji. Byla to Němka, ochotně seběhla dolů a společně se vrátili na poštu. Ve snaze tatínkovi pomoci v jeho situaci se dlouho pokoušela navázat spojení, ale bezvýsledně. Napětí rostlo, až najednou se ozvala ohlušující rána. Pošta dostala plný zásah. SS utekli a tatínka nechali na místě, ohromeného nenadálým vysvobozením. Vděčně si uvědomil, že Boží pomoc přišla v posledním okamžiku. Slova žalmu, patřícího k tzv. poutním písním, které zpívali Izraelci na cestě do jeruzalémského chrámu ke slavení svátků, povzbudila tatínka na úseku cesty, který měl být jeho posledním.

Poutní píseň, píseň na cestu. Modlitba, která může pomoci, když procházíme těžkými obdobími života. Píseň, která může dát sílu všem, kteří věří Bohu a čekají na jeho pomoc. Píseň, kterou můžeme zpívat i na začátku nového časového období. Do nejistoty budoucnosti, otázek, obav a starostí, které někdy srážejí náš pohled k zemi. Ta píseň vyzývá: **Člověče, zvedni hlavu i oči výš, k nebi, k Hospodinu.** Od něho čekej svoji pomoc, u něho nabírej sílu i dobrou naději.

Zpěvák žalmu pozvedá své oči k horám. Vyhlíží cíl své cesty, Jeruzalém. Je obklopený Judskými horami a leží ve výšce 760 m n. m. Poutníci tak musí zvládnout dlouhou náročnou cestu do kopce a v horkém počasí. A hory kolem svádějí. Téměř na každé z nich je svatyně nějakého pohanského božstva, kde je možné obětovat a nechat si požehnat pohanským knězem každé své přání. Nabídky různých božstev byly opravdu široké. Stejně jako nabídky našeho dnešního světa, které svým nárokem na náš čas a pozornost nás odvádějí a zdržují na cestě do Jeruzaléma, do chrámu, do Hospodinovy blízkosti. A kolik hor a pahorků našich úzkostí, strachů, nejistot, pochybností, smutků a zklamání musíme na cestě překonávat.

Žalmista se nechce obracet k žádné hoře s pohanským oltářem. Ví a vyznává jediné: **Pomoc mi přichází od Hospodina.** Předložka „od“ je v hebrejštině vyjádřena složenou předložkou vyjadřující **obecenství, společenství.** Žalmistova i naše pomoc je tak ve **společenství s Hospodinem a jeho lidem.** Někdy čekáme jeho pomoc jako nenadálý zásah shora, jako zázračné vysvobození z těžké situace. A mnohdy to také vděčně zažijeme, i když třeba ne v tak dramatické situaci, jako můj tatínek. Mnohem důležitější je

však **trvalé společenství s Bohem**, Jeho **stálá přítomnost v našem životě**. **Nenechává nás samotné, je při nás v dobrém i zlém** a pomáhá nám to nést.

Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, nedříme ten, jenž tě chrání. Ano, nedříme a nespí ten, jenž chrání Izraele. Pohanská božstva plodnosti a úrody podle tehdejších představ v období vegetačního klidu spala. Člověk je okázalým slavnostmi každý rok znovu budil a prosil je o zajištění obživy pro další období. Bůh žalmisty, Bůh Izraele, Bůh naší víry, **nespí ani nedřímá**, jak je tu opakovaně zdůrazněno. Je nesrovnatelný s těmito modlami. Vždyť On sám je dárce života a svrchovaný Stvořitel nebe i země. Je stálý ve své lásce a zájmu o člověka. Chrání před uklouznutími a pády nejen naše tělo. Jeho Slovo nás učí vidět a poznávat naše minulé chyby a vyvarovat se tak možným ohrožením v budoucnu.

Boží ochrana je dál v žalmu vylíčena ještě podrobnějším obrazem: **Hospodin je ti stínem po pravici, nezasáhne tě slunce ani měsíc.** Člověk je na slunci životně závislý. Dostává od něho energii i podmínky k životu. To si dobře uvědomovaly už starověké národy, které slunce i měsíc uctívaly jako božstva. Slunce ale může svým žářem taky zabíjet. Proto je nutné se před jeho žhavými paprsky chránit. V horkém létu a vyprahlé zemi toužili nejen poutníci do Jeruzaléma po úkrytu v blahodárném stínu. Ten, kdo vytváří stín pro druhé, se ale sám vystavuje nebezpečí pálících slunečních paprsků. Když Hospodin slibuje ochranu svým stínem, staví se mezi poutníky a nebezpečí. Nás, současné poutníky může Hospodin chránit také přede vším, co v určité chvíli může přerůst z dobrého zdroje energie do ničícího, stravujícího žáru. Ať už je to třeba chorobná závislost na penězích a hromadění majetku, nezdravé soustředění na úspěch a slávu, touha po moci, sobecká láska hledající jen své požitky či ovládající druhého jako svůj majetek, nebo přehnaný workholismus, často vedoucí k vyhoření. Boží slovo, Jeho příkázání, nás chrání před zneužíváním těchto i jiných zdrojů k naší vlastní škodě, i jejím následkům pro naše okolí.

Ne vždycky ale jeho varování poslechneme. Jak je dobře, že právě ve chvílích, kdy se nám to nedaří, si můžeme připomínat ochranu v Božím stínu. On ten spalující žár našich selhání nechá dopadat na sebe. Můžeme pozdvihnout oči k jiné hoře – Golgotě. Tady nám vzešla skutečná pomoc, protože na ní vzal v Ježíši Kristu Bůh naše viny na sebe. Žádný náš hřích ani selhání nás tak nemůže připravit o Boží odpuštění, lásku a požehnání.

Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Druhou polovinu žalmu pronáší zřejmě kněz jako požehnání. Slyšíme ho často i my v závěru bohoslužeb. Požehnání, to je slavnostní vyhlášení Boží vůle. Něco, co stále platí, a přesto to potřebujeme znovu a znovu slyšet. Je to nové připomenutí a potvrzení Boží lásky, moci a blízkosti. Boží zaslíbení, které posiluje každého, kdo tomuto slovu uvěří. Které posiluje naši vnitřní odolnost vůči zlému a povzbuzuje v trpělivém nesení všech obtíží života.

Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Zdá se nám, že je tu uvedeno opačné pořadí. Jeruzalémští poutníci ale potřebovali slyšet ujištění o Boží ochraně právě při vycházení z chrámu. V něm, na posvátném místě, se cítili v bezpečí. Ale co až se budou vracet náročnou cestou zpět do všedního života, plného ohrožení? Potřebovali slyšet, a potřebujeme to slyšet i my, že Boží ochrana a požehnání je bude provázet i tam. Stejně, jako když se zase budou do chrámu vracet. Vycházení a vcházení znamená odchod i návrat. Ale také životní styl, který je poznamenán vědomím Boží přítomnosti. Čas od času se objevím před Hospodinem a pak zase odcházím. **A záleží na tom, jestli znovu vejdu, jestli se vrátím, jestli budu žít svůj všední život s vědomím, že patřím před Boží tvář.** On slibuje, že mně bude provázet ve dnech svátečních i všedních. Ví všechno o mých odchodech i návratech, i o mém někdy bezradném bloudění v kruhu a hledání směru mé cesty.

O Vánočních svátcích a na přelomu roku jsme měli příležitost častěji než jindy také prožívat posvátné chvíle v chrámu, kolem Božího slova, ve společenství s Hospodinem i bratry a sestrami. U stolu Páně jsme byli opětovně ujištěni o Božím odpuštění. Vycházeli jsme posíleni, povzbuzeni, s Božím posláním i požehnáním na další cestu všedními dny. Kéž jistota věrné Boží ochrany, touha po společenství s ním v soukromí i bohoslužebném shromáždění, i Boží požehnání v práci a službě všedních dnů, provází naše vycházení i vcházení, odchody i návraty v celém novém roce, do kterého jsme vstoupili